

e-Book

นักวิชาการเตรียมสอบราชการ

จัดทำโดย นักวิชาการเตรียมสอบข้าราชการ

เจ้าหน้าที่

คู่มือเตรียมสอบ

การเงินและบัญชี (กรมบังคับคดี)

เนื้อหาประกอบด้วย

2560

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ กรมบังคับคดี
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- แนวข้อสอบ

จำหน่าย e-book, mp3 , video

คู่มือเตรียมสอบราชการ คู่มือสอบท้องถิ่น นักวิเคราะห์นโยบายและแผน อธิการ นักพัฒนาคู่มือ
ปลัดอำเภอ ทาราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

e-Book

259.-

ขอบเขตเนื้อหา

ส่วนที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมบังคับคดี

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมบังคับคดี	6
ประวัติกรมบังคับคดี	6
วิสัยทัศน์	6
พันธกิจ	7
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	7
ค่านิยมร่วม	7
เป้าหมายการให้บริการ	8
ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย	8
การแบ่งส่วนราชการ	8
โครงสร้างกรมบังคับคดี	13
นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงยุติธรรม	14

ส่วนที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมบังคับคดี

การบังคับคดีแพ่ง	28
อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	28
ประเภทของการบังคับคดี	29
การยึดทรัพย์	30
การอายัดทรัพย์	30
การบังคับคดีในการฟ้องขับไล่หรือถอน	31
การจำหน่ายทรัพย์	31
การบังคับคดีล้มละลาย	31
กระบวนการล้มละลาย	32
การฟื้นฟูกิจการ	34
เงื่อนไขการฟื้นฟูกิจการ	34
การวางทรัพย์	35
เหตุของการวางทรัพย์	35
ทรัพย์ที่วางได้	36
วิธีปฏิบัติและหน้าที่ของผู้วางทรัพย์	37
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการบังคับคดีแพ่ง	39
แผนผังขั้นตอนการอายัดเงินในคดีแพ่ง	41
แผนผังขั้นตอนการบังคับคดีขับไล่-หรือถอน	42
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการบังคับคดีล้มละลาย	43
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการบังคับคดีแพ่ง	44
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้	46

ส่วนที่ 3 ความรู้เฉพาะตำแหน่งบัญชีและการเงิน

ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีเบื้องต้น	49
ข้อสมมติฐานทางการบัญชี	53
งบการเงิน	55
สมการบัญชี	58
การวิเคราะห์รายการค้า	67

ผังบัญชี	71
สมุดรายวันขั้นต้น	78
งบทดลอง	83
การปรับปรุงรายการบัญชี	99
กระดาษทำการ	104
สมุดรายวันเฉพาะ	114
การบริหารการเงิน	129
การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน	131
การวิเคราะห์หั่งบกระแสเงินทุนและงบประมาณ	142
การวิเคราะห์การใช้สินทรัพย์และเงินทุนในการดำเนินงาน	149
การบริหารการเงินทุนหมุนเวียน	155
การบริหารลูกหนี้	157
การบริหารสินค้าคงคลัง	166
งบประมาณการลงทุน	172
การคลังภาครัฐ	188
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของการคลังรัฐบาล	193
งบประมาณแผ่นดิน	195
บทบาทและความสำคัญของงบประมาณแผ่นดิน	197
หลักการงบประมาณแผ่นดิน	199
วิธีวิเคราะห์งบประมาณ	201
ประเภทของงบประมาณแผ่นดิน	201
รายจ่ายของรัฐบาล	212
รายได้ของรัฐบาลไทย	221
ตัวอย่างแนวข้อสอบ บัญชีและการเงิน	233

ส่วนที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ	241
ระเบียบฯ ว่าด้วยพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	315
ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551	324
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 แก้ไขถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558	345
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547	395

ส่วนที่ 5 แนวข้อสอบ

แนวข้อสอบ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558	406
แนวข้อสอบ ระเบียบฯ ว่าด้วยพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	428
แนวข้อสอบ ระเบียบฯ ว่าด้วยพัสดุ	438
แนวข้อสอบ ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง	487
แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.2547	496

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมบังคับคดี

ประวัติกรมบังคับคดี

เดิมงานของกรมบังคับคดีมีที่มาจากหน่วยงานราชการระดับกองในสำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม 2 กอง คือ กองบังคับคดีแพ่ง และ กองบังคับคดีล้มละลาย จนกระทั่งปี พ.ศ.2517 สมัยรัฐบาล ฯพณฯ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ท่านกิตติ สีหนนท์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้เห็นความสำคัญของทั้งสองกองดังกล่าว ประกอบกับงานบังคับคดีแพ่งและงานบังคับคดีล้มละลายเพิ่มขึ้นมาก หน่วยงานที่จัดไว้แต่เดิม ไม่เหมาะสมกับงานที่นับวันแต่จะทวีปริมาณมากขึ้นทุกๆ ปี

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย งานเกี่ยวกับการวางทรัพย์ได้ขยายอำนาจหน้าที่ทั่วราชอาณาจักร รวมทั้งงานชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือ นิติบุคคลตามคำสั่งศาล ได้ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถชำนาญงานในหน้าที่ได้เป็นไปอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รัฐบาลจึงได้ออกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2515 (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2517 ให้ยกฐานะกองบังคับคดีแพ่งและกองบังคับคดีล้มละลาย รวมจัดตั้งขึ้นเป็นกรมบังคับคดีอยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม แล้วได้ตราพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารงานบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม พ.ศ.2517 โดยให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ในส่วนเกี่ยวกับกองบังคับคดีแพ่งและกองบังคับคดีล้มละลาย รวมทั้งให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับกองบังคับคดีแพ่งและกองบังคับคดีล้มละลายไปเป็นของกรมบังคับคดี และนอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ได้แก่ สำนักงานวางทรัพย์กลางและงานอนุญาโตตุลาการเพื่อชี้ขาดถึงข้อพิพาทเกี่ยวกับการวางทรัพย์ภูมิภาคขึ้น รวม 9 ภาค กรมบังคับคดีจึงมีอำนาจหน้าที่บังคับคดีแพ่งและคดีล้มละลาย ตลอดจนวางทรัพย์ทั่วประเทศ แล้วเริ่มดำเนินการในฐานะเป็นกรมบังคับคดีนับแต่นั้นเป็นต้นมา

วิสัยทัศน์

บังคับคดีอย่างมืออาชีพ บนพื้นฐานความเป็นธรรม ตามมาตรฐานสากล อย่างมั่นคง

พันธกิจ

1. ให้บริการด้านการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ การชำระบัญชีการวางทรัพย์และการไกล่เกลี่ยภายหลังคำพิพากษา อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เสมอภาค เป็นธรรมและตรวจสอบได้
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนางานบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ การชำระบัญชีการวางทรัพย์และการไกล่เกลี่ยภายหลังคำพิพากษา ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งพัฒนาระบบงานสนับสนุนให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
3. พัฒนากฎหมาย ระเบียบ และคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีให้ทันสมัยและเป็นมาตรฐานสากล
4. ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศเพื่อนำแนวปฏิบัติที่ดีในด้านการบังคับคดีมาพัฒนาการดำเนินงานบังคับคดีให้มีประสิทธิภาพ
5. พัฒนาองค์กรและระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินการ
6. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญมีจิตสำนึกในการบริการอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงาน
7. พัฒนาเครือข่ายและบูรณาการความร่วมมือด้านการบังคับคดีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
8. เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายการบังคับคดี การวางทรัพย์ การไกล่เกลี่ยภายหลังคำพิพากษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แก่ประชาชนได้เข้าใจอย่างทั่วถึง

ค่านิยมร่วม

- ค่านิยมร่วม :** ด้วยจิตบริการ ทำงานเป็นทีม ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ รักดีต่อองค์กร
- ด้วยจิตบริการ** หมายถึง ให้บริการคู่ความ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชน ผู้มาติดต่อขอรับบริการด้วยความเต็มใจ ใช้กิริยาวาจาที่สุภาพ อ่อนโยน มีอัธยาศัยไมตรี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- ทำงานเป็นทีม** หมายถึง ร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำประสานงาน มีการขอรับการปฏิบัติงานร่วมกัน ภายใต้เป้าหมายเดียวกัน
- ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่** หมายถึง ทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 10 ประการ ได้แก่
1. ประสิทธิภาพ
  2. ประสิทธิภาพ

- 3.การตอบสนอง
- 4.การรับผิดชอบ
- 5.ความโปร่งใส
- 6.การมีส่วนร่วม
- 7.การกระจายอำนาจ
- 8.นิติธรรม
- 9.ความเสมอภาค
- 10.มุ่งเน้นฉันทามติ

ภักดีต่อองค์กร หมายถึง มีความภาคภูมิใจ พร้อมจะทุ่มเทและเสียสละต่อการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาองค์กรอย่างเต็มความสามารถและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

เป้าหมายการให้บริการ

"ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียได้รับบริการด้านการบังคับคดี การไกล่เกลี่ย และการวางทรัพย์สิน อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม"

ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มูลค่าทรัพย์สินที่ผลักดันออกจากกระบวนการบังคับคดี

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละความพึงพอใจ / เชื่อมมั่น ในการเข้ารับบริการของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อกระบวนการบังคับคดี การไกล่เกลี่ย และการวางทรัพย์สิน

การแบ่งส่วนราชการ

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2556

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2543 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2551

ข้อ 2 ให้กรมบังคับคดี มีภารกิจเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย และคดีฟื้นฟู

ตัวอย่างการบันทึกรายการค่าในบัญชีแยกประเภทของร้านABCซักรีด

1. นายอ้วน นำเงินสดมาลงทุน 25,000 บาท

บัญชีที่เกี่ยวข้อง คือ เงินสด (สินทรัพย์) Dr. เพิ่ม + 25,000 บาท และ บัญชีทุน-นายอ้วน Cr. เพิ่ม + 25,000 บาท

Dr.	บัญชีเงินสด	Cr.	Dr.	บัญชีทุน-นายอ้วน	Cr.
(1)	25,000		(1)		25,000

2. จ่ายเงินสดซื้อของใช้สิ้นเปลือง 3,000 บาท

บัญชีที่เกี่ยวข้อง คือ เงินสด (สินทรัพย์) Cr. ลด - 3,000 บาท และ วัสดุสำนักงาน (สินทรัพย์) Dr. เพิ่ม + 3,000 บาท

Dr.	บัญชีเงินสด	Cr.	Dr.	บัญชีวัสดุสำนักงาน	Cr.
(1)	25,000	(2)	3,000	(2)	3,000

3. ซื้ออุปกรณ์ซักรีดเป็นเงินเชื่อ 14,000 บาท

บัญชีที่เกี่ยวข้อง คือ อุปกรณ์สำนักงาน (สินทรัพย์) Dr. เพิ่ม + 14,000 บาท และ เจ้าหนี้ (หนี้สิน) Cr. เพิ่ม + 14,000 บาท

Dr.	บัญชีอุปกรณ์สำนักงาน	Cr.	Dr.	บัญชีเจ้าหนี้	Cr.
(3)	14,000		(3)		14,000

4. รับเงินสดเป็นค่าซักรีด 6,200 บาท

บัญชีที่เกี่ยวข้อง คือ เงินสด (สินทรัพย์) Dr. เพิ่ม + 6,200 บาท และ รายได้ค่าซักรีด Cr. เพิ่ม + 6,200 บาท

Dr.	บัญชีเงินสด	Cr.	Dr.	รายได้ค่าซักรีด	Cr.
(1)	25,000	(2)	3,000	(4)	6,200
(4)	6,200				

5. จ่ายเงินเดือน ค่าเช่า ค่าน้ำ-ค่าไฟ รวม 3,780 บาท

บัญชีที่เกี่ยวข้อง คือ เงินสด (สินทรัพย์) Cr. ลด - 3,780 บาท บัญชีเงินเดือน ค่าเช่า ค่าน้ำ-ค่าไฟ Dr. เพิ่ม + 3,780

Dr.	บัญชีเงินสด	Cr.	Dr.	บัญชีเงินเดือน	Cr.
(1)	25,000	(2)	3,000	(5)	1,500

โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการคัดเลือก และโดยปกติจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว ถ้าไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว จะต้องชี้แจงเหตุผลและระยะเวลาที่ต้องใช้ตามความจำเป็นให้ผู้ยื่นคำขอทราบด้วย

61. คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ประกอบด้วย

- ก. ประธานกรรมการและกรรมการอย่างน้อยสองคน
- ข. ประธานกรรมการและกรรมการอย่างน้อยสามคน
- ค. ประธานกรรมการและกรรมการอย่างน้อยสี่คน
- ง. ประธานกรรมการและกรรมการอย่างน้อยห้าคน

ตอบ ก. ประธานกรรมการและกรรมการอย่างน้อยสองคน

62. การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ให้เปิดซองสอบราคาไม่น้อยกว่ากี่สำหรับการสอบราคาในประเทศ

- ก. 7 วัน
- ข. 10 วัน
- ค. 30 วัน
- ง. 45 วัน

ตอบ ง. 45 วัน

63. การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ให้เปิดซองสอบราคาไม่น้อยกว่ากี่สำหรับการสอบราคานานาชาติ

- ก. 7 วัน
- ข. 10 วัน
- ค. 30 วัน
- ง. 45 วัน

ตอบ ง. 45 วัน

การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ให้ดำเนินการดังนี้

ก่อนวันเปิดซองสอบราคาไม่น้อยกว่า 10 วัน สำหรับการสอบราคาในประเทศหรือไม่น้อยกว่า 45 วัน สำหรับการสอบราคานานาชาติ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุส่งประกาศเผยแพร่การสอบราคา และเอกสารสอบราคาไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรง หรือโดยทางไปรษณีย์

ลงทะเบียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ กับให้ปิดประกาศเผยแพร่การสอบราคาไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการของส่วนราชการนั้น

64. การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคาที่ปรากฏว่าราคาของผู้เสนอราคารายที่คณะกรรมการเห็นสมควรซื้อหรือจ้างยังสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ต้องเรียกผู้เสนอราคารายนั้นมาต่อรองราคาให้ต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ หากผู้เสนอราคารายนั้นยอมลดราคาแล้ว หากราคาที่เสนอใหม่ไม่สูงกว่าร้อยละเท่าไรของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ถ้าเห็นว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่เหมาะสม ก็ให้เสนอซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายนั้น

ก. ร้อยละห้า

ข. ร้อยละเจ็ด

ค. ร้อยละสิบ

ง. ร้อยละสิบห้า

ตอบ ค. ร้อยละสิบ

การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคาที่ปรากฏว่าราคาของผู้เสนอราคารายที่คณะกรรมการเห็นสมควรซื้อหรือจ้างยังสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

เรียกผู้เสนอราคารายนั้นมาต่อรองราคาให้ต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ หากผู้เสนอราคารายนั้นยอมลดราคาแล้ว ราคาที่เสนอใหม่ไม่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือสูงกว่าแต่ส่วนที่สูงกว่านั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือต่อรองราคาแล้วไม่ยอมลดราคาลงอีก แต่ส่วนที่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างนั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ถ้าเห็นว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่เหมาะสม ก็ให้เสนอซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายนั้น

65. การให้หรือการขายเอกสารประกวดราคาต้องกระทำไม่น้อยกว่ากี่วันทำการ

ก. 3 วัน

ข. 5 วัน

ค. 7 วัน

ง. 15 วัน

ตอบ ค. 7 วัน

66. การให้หรือการขายเอกสารประกวดราคา ช่วงเวลาสำหรับการคำนวณราคาของผู้ประสงค์จะเข้าเสนอราคาต้องคำนึงถึงสิ่งใด

ก. ขนาด

ข. ปริมาณ

นักวิชาการเตรียมสอบราชการ

นักวิชาการเตรียมสอบราชการ

นักวิชาการเตรียมสอบราชการ